

## مطالعه تحلیلی تاثیر بایسنقر میرزا بر اولین دوره شکوفایی هنر و ادب تیموری در هرات

### گلدسته قبادی

عضو هیات علمی گروه هنر، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

### چکیده

بایسنقر میرزا در دوره اول شکوفایی هنر و ادب دوره تیموری در شهر هرات (۸۰۷-۸۵۰ ه.ق.) بیشترین تاثیر را بر این فضا داشت. از این رو مقاله حاضر با هدف مطالعه توصیفی تحلیلی، شرایط زمانه او را در هرات خراسان آن دوران مورد تحلیل قرار داده است و در پی یافتن پاسخی برای این مورد است که وجود این شخص چه تاثیری بر اعتلای فرهنگی زمانه گذاشت و نیز به دنبال گردآوری عواملی است که به نوعی بتوان در هنر معاصر نیز آن‌ها را به کار برد. سوال‌های اصلی پژوهش آن بود که حمایت‌های بایسنقر میرزا چه تاثیری بر شرایط فرهنگی آن روز هرات داشت؟ و مهم‌ترین عواملی که توسط وی در شکوفایی هنر و ادب این دوران تاثیر گذاردند، کدامند؟ نوع تحقیق حاضر بنیادی و نظری و روش گردآوری اطلاعات کتابخانه‌ای بود. مهم‌ترین نتایج عبارت بودند از اینکه شکوفایی فرهنگی این دوره بدون وجود بایسنقر میرزا امکان‌پذیر نبود و عواملی چون ثبات سیاسی زمانه و دوری‌گزینی از سیاست، داشتن قریحه و ذوق هنری، هنردوستی، علاقه به ادبا و هنرمندان و حمایت از ایشان و مهم‌تر از دیگر موارد تاسیس کتابخانه سلطنتی سبب گشت تا بتوانیم شکوفایی زمانه او را بدون وجود این شاهزاده متصور گردیم. در واقع حمایت‌های این شاهزاده سبب شد تا فضای هنر و ادب این دوره به اوج شکوفایی خود دست یابد. اکنون به درستی می‌توان گفت که هنرپروران شاخص هر دوره‌ای با بهره‌مندی از شرایط مناسب زمانه و عواملی که خود در ایجاد آن سهیم هستند، شرایط را برای اعتلای فرهنگی فراهم می‌آورند.

**واژگان کلیدی:** دوره تیموری، هرات، هنرپرور، بایسنقر میرزا